

26-bob. Davlat moliyaviy nazorati

170-modda. Umumiy qoidalar

Davlat moliyaviy nazorati byudjet to'g'risidagi qonun hujjatlarining davlat moliyaviy nazorati ob'yektlari tomonidan buzilishi hollarini aniqlash, bartaraf etish va unga yo'l qo'ymaslik, shuningdek byudjet sohasida korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarning oldini olish maqsadida davlat moliyaviy nazorat organlari tomonidan amalga oshiriladi.

(170-moddaning birinchi qismi O'zbekiston Respublikasining 2020 yil 17 martdagi O'RQ-612-sonli Qonuni tahririda — Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 18.03.2020 y., 03/20/612/0326-son)

Davlat moliyaviy nazorati:

respublika darajasida — O'zbekiston Respublikasi respublika byudjetining, davlat maqsadli jamg'armalari byudjetlarining va O'zbekiston Respublikasi respublika byudjetidan moliyalashtiriladigan byudjet tashkilotlari byudjetdan tashqari jamg'armalarining shakllantirilishi hamda ijro etilishi ustidan;

(170-moddaning ikkinchi qismi ikkinchi xatboshisi O'zbekiston Respublikasining 2015 yil 29 dekabrda O'RQ-396-sonli Qonuni tahririda — O'R QHT, 2015 y., 52-son, 645-modda)

mahalliy darajada — Qoraqalpog'iston Respublikasi byudjetining, viloyatlar va Toshkent shahar mahalliy byudjetlarining, Qoraqalpog'iston Respublikasi byudjetidan, viloyatlar va Toshkent shahar mahalliy byudjetlaridan moliyalashtiriladigan byudjet tashkilotlari byudjetdan tashqari jamg'armalarining shakllantirilishi hamda ijro etilishi ustidan amalga oshiriladi.

Davlat moliyaviy nazorat organlari davlat moliyaviy nazoratini davlat moliyaviy nazorat organlari yoki vakolatli

organ tomonidan tasdiqlanadigan nazorat qilish yillik rejalariga muvofiq amalga oshiradi.

Ayrim hollarda rejadan tashqari davlat moliyaviy nazoratini amalga oshirishga:

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining yoki O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining;

davlat moliyaviy nazorat organiga byudjet to'g'risidagi qonun hujjatlari buzilganligi faktlari to'g'risida ma'lumotlar kelib tushgan hollarda davlat moliyaviy nazorat organlari rahbarlarining qarorlari asosida yo'l qo'yiladi.

171-modda. Davlat moliyaviy nazorat organlari

O'zbekiston Respublikasi Hisob palatasi, O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi va uning tasarrufidagi vakolatli organlar davlat moliyaviy nazorat organlaridir.

Davlat byudjetining va davlat maqsadli jamg'armalari byudjetlarining daromadlari qismi bo'yicha davlat moliyaviy nazorati berilgan vakolatlar doirasida davlat soliq xizmati organlari tomonidan amalga oshiriladi.

172-modda. Davlat moliyaviy nazorati prinsiplari

Davlat moliyaviy nazoratini o'tkazishning qonuniyligi va mustaqilligi, shuningdek davlat moliyaviy nazorati natijalarining ishonchliligi va xolisligi davlat moliyaviy nazoratining prinsiplaridir.

173-modda. Davlat moliyaviy nazoratining shakllari, turlari va usullari

Davlat moliyaviy nazorati taftish, tekshirish (shu jumladan byudjet to'g'risidagi qonun hujjatlarining avvalgi taftishda yoki tekshirishda aniqlangan buzilishi hollarini bartaraf etish yuzasidan nazorat tartibidagi tekshirish) va o'rganish shaklida amalga oshiriladi.

Davlat moliyaviy nazoratining turlari quyidagi:

dastlabki nazorat — moliyaviy operatsiyalar bajarilguniga qadar g‘aznachilik bo‘linmalari moliya organlari va O‘zbekiston Respublikasi Hisob palatasi tomonidan amalga oshiriladigan;

(173-modda ikkinchi qismining ikkinchi xatboshisi O‘zbekiston Respublikasining 2020 yil 17 martdagi O‘RQ-612-sonli Qonuni tahririda — Qonun hujjatlari ma’lumotlari milliy bazasi, 18.03.2020 y., 03/20/612/0326-son)

joriy nazorat — moliyaviy operatsiyalar bajarilishi jarayonida g‘aznachilik bo‘linmalari, moliya organlari va davlat soliq xizmati organlari tomonidan amalga oshiriladigan;

yakuniy nazorat — moliyaviy operatsiyalar bajarilganidan so‘ng ushbu Kodeksning 171-moddasida ko‘rsatilgan davlat moliyaviy nazorat organlari tomonidan amalga oshiriladigan nazoratlardir.

Davlat moliyaviy nazoratining usullari quyidagilardir:

hujjatlarni tekshirish hajmiga qarab:

yoppasiga nazorat — tekshirilayotgan davr uchun barcha buxgalteriya, moliya, statistika, bank hujjatlari va boshqa hujjatlarni nazorat qilish;

tanlov asosidagi nazorat — muayyan davr uchun buxgalteriya, moliya, statistika, bank hujjatlari va boshqa hujjatlarning ayrim qismlarini nazorat qilish;

nazoratning maqsadga yo‘naltirilganligi va predmetiga qarab:

kompleks nazorat — davlat moliyaviy nazorati ob’jektining muayyan davr uchun moliyaviy-xo‘jalik faoliyatining barcha yo‘nalishlarini nazorat qilish;

(173-modda uchinchi qismining oltinchi xatboshisi O‘zbekiston Respublikasining 2020 yil 17 martdagi O‘RQ-612-sonli Qonuni tahririda — Qonun hujjatlari ma’lumotlari milliy bazasi, 18.03.2020 y., 03/20/612/0326-son)

mavzuli nazorat — davlat moliyaviy nazorati ob'yektining muayyan davr uchun ayrim masalalar bo'yicha faoliyatini nazorat qilish;

(173-modda uchinchi qismining yettinchi xatboshisi O'zbekiston Respublikasining 2020 yil 17 martdagi O'RQ-612-sonli Qonuni tahririda — Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 18.03.2020 y., 03/20/612/0326-son)

muqobil nazorat — operatsiyalar yagonaligi bilan o'zaro bog'liq bo'lgan va turli davlat moliyaviy nazorati ob'yektlarida turgan hujjatlarni solishtirishni o'z ichiga olgan tekshirish, bundan tadbirkorlik sub'yektlari mustasno.

(173-modda uchinchi qismining sakkizinchi xatboshisi O'zbekiston Respublikasining 2020 yil 17 martdagi O'RQ-612-sonli Qonuni tahririda — Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 18.03.2020 y., 03/20/612/0326-son)

174-modda. O'zbekiston Respublikasi Hisob palatasi tomonidan amalga oshiriladigan davlat moliyaviy nazorati

O'zbekiston Respublikasi Hisob palatasi:

O'zbekiston Respublikasi Davlat byudjeti loyihasi shakllantirilishini va uning mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish ustuvorliklariga muvofiqligini tizimli tahlil qilishni;

(174-moddaning ikkinchi xatboshisi O'zbekiston Respublikasining 2020 yil 17 martdagi O'RQ-612-sonli Qonuni tahririda — Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 18.03.2020 y., 03/20/612/0326-son)

qabul qilinayotgan davlat dasturlari va hududiy dasturlarning moliyalashtirish manbalari bilan ta'minlanganligi auditini;

byudjet tizimi byudjetlariga hamda belgilangan tartibda tashkil etilgan boshqa jamg'armalarga mablag'lar tushumining to'liqligini o'rganish va nazorat qilishni;

byudjet tizimi byudjetlarining hamda belgilangan tartibda tashkil etilgan boshqa jamg'armalarning daromadlarini ko'paytirish zaxiralarini zamonaviy axborot-kommunikasiya texnologiyalarini qo'llash orqali aniqlash va safarbar qilishni;

byudjet tizimi byudjetlarining hamda belgilangan tartibda tashkil etilgan boshqa jamg'armalarning amalga oshirilayotgan xarajatlari samaradorligini va qonuniyligini auditdan o'tkazishni, barcha darajalarda ularni qisqartirish bo'yicha imkoniyatlarni aniqlashni;

(174-moddaning oltinchi xatboshisi O'zbekiston Respublikasining 2020 yil 17 martdagi O'RQ-612-sonli Qonuni tahririda — Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 18.03.2020 y., 03/20/612/0326-son)

byudjet tizimi byudjetlari mablag'lari va davlatdan qarz olish hisobidan amalga oshirilayotgan investisiya loyihalarining maqsadga muvofiqligini va asosliligini baholashni;

soliq, bojxona va byudjet to'g'risidagi qonun hujjatlarini takomillashtirishga doir takliflar ishlab chiqishni, byudjetga oid rejalashtirishning zamonaviy usullarini tizimli qoidabuzarliklarning sabablarini, shuningdek xalqaro tajribani umumlashtirish va o'rganish orqali joriy etishni;

(174-moddaning sakkizinchi xatboshisi O'zbekiston Respublikasining 2020 yil 17 martdagi O'RQ-612-sonli Qonuni tahririda — Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 18.03.2020 y., 03/20/612/0326-son)

O'zbekiston Respublikasining respublika byudjeti va Qoraqalpog'iston Respublikasi byudjeti, viloyatlar va Toshkent shahar mahalliy byudjetlari o'rtasidagi nisbat maqbulligini, mahalliy davlat hokimiyati organlarining daromadga oid vakolatlari va xarajatlarga doir majburiyatlari chegaralanishining

to'g'riligini baholashni, ularning moliyaviy jihatdan o'zini o'zi ta'minlashi yuzasidan takliflar ishlab chiqishni;

O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligining byudjet ssudalari va kredit liniyalaridan maqsadli foydalanilishi ustidan nazoratni;

O'zbekiston Respublikasining xorijdagi diplomatik vakolatxonalari tomonidan chet el valyutasidagi mablag'lardan to'g'ri va maqsadli foydalanilishi ustidan nazoratni;

davlat xaridlari to'g'risidagi qonun hujjatlari talablarining to'g'ri qo'llanilishi ustidan nazoratni;

(174-modda O'zbekiston Respublikasining 2020 yil 17 martdagi O'RQ-612-sonli Qonuniga asosan o'ninchi, o'n birinchi va o'n ikkinchi xatboshilar bilan to'ldirilgan — Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 18.03.2020 y., 03/20/612/0326-son)

O'zbekiston Respublikasi pul-kredit va valyuta siyosatining, O'zbekiston Respublikasi aktivlari va majburiyatlari holatining, oltin-valyuta zaxiralarini boshqarishning, shuningdek qimmatbaho metallar va qimmatbaho toshlar bilan amalga oshirilayotgan operatsiyalarning tashqi auditini amalga oshiradi.

(174-modda matni O'zbekiston Respublikasining 2018 yil 23 iyuldagi O'RQ-486-sonli Qonuni tahririda — Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 24.07.2018 y., 03/18/486/1559-son)

175-modda. O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi, Qoraqalpog'iston Respublikasi Moliya vazirligi, viloyatlar va Toshkent shahar hokimliklarining moliya boshqarmalari, tumanlar va shaharlar hokimliklarining moliya bo'limlari tomonidan amalga oshiriladigan davlat moliyaviy nazorati

O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi, Qoraqalpog'iston Respublikasi Moliya vazirligi, viloyatlar va Toshkent shahar hokimliklarining moliya boshqarmalari,

tumanlar va shaharlar hokimliklarining moliya bo'limlari o'z vakolatlari doirasida:

quyi turuvchi moliya organlari tomonidan byudjet to'g'risidagi qonun hujjatlari ijrosining ta'minlanishi ustidan;

ijtimoiy nafaqalar va kam ta'minlangan oilalarga moddiy yordam tayinlanishi hamda o'z vaqtida to'lanishi ustidan;

byudjet tashkilotlari va byudjet mablag'lari oluvchilar tomonidan smeta-shtat intizomiga rioya etilishining ta'minlanishi ustidan;

aksiz solig'i to'g'ri hisoblanishi va o'z vaqtida to'lanishi ustidan;

aksiz to'lanadigan ayrim turdagi tovarlarning aksiz markalari bilan to'liq tamg'alanishi va olingan aksiz markalari sonining ishlab chiqarilayotgan mahsulot hajmiga muvofiqligi ustidan;

byudjet tashkilotlari tomonidan byudjet hisobini yuritish va moliyaviy hisobotni tuzishning, shuningdek quyi turuvchi hududiy moliya organlari tomonidan byudjet hisobotini tuzishning to'g'riligi ustidan davlat moliyaviy nazoratini amalga oshiradi.

176-modda. G'aznachilik bo'linmalari tomonidan amalga oshiriladigan davlat moliyaviy nazorati

G'aznachilik bo'linmalari davlat moliyaviy nazoratini:

byudjet tashkilotlarining va byudjet mablag'lari oluvchilarning tovarlarni yetkazib beruvchilar (ishlarni bajaruvchilar, xizmatlar ko'rsatuvchilar) bilan Davlat byudjeti va davlat maqsadli jamg'armalari byudjetlari mablag'lari hisobiga tuzilgan shartnomalarini xarajatlar smetalarida ko'rsatilgan summalar doirasida hamda belgilangan maqsadlarga muvofiq tuzilganligi ustidan nazorat qilish asosida majburiy ro'yxatdan o'tkazish;

xarajatlar smetalarida va ro'yxatdan o'tkazilgan shartnomalarda nazarda tutilgan summalar doirasida byudjet tashkilotlari va byudjet mablag'lari oluvchilar nomidan hamda

ularning topshirig'i bo'yicha tovarlarni (ishlarni, xizmatlarni) yetkazib beruvchilarning hisobvaraqlariga to'lovlarni bevosita amalga oshirish orqali to'lov intizomiga rioya etilishini ta'minlash yo'li bilan amalga oshiradi.

177-modda. O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligining Davlat moliyaviy nazorati bosh boshqarmasi va uning hududiy boshqarmalari tomonidan amalga oshiriladigan davlat moliyaviy nazorati

O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligining Davlat moliyaviy nazorati bosh boshqarmasi va uning hududiy boshqarmalari:

(177-moddaning nomi va birinchi xatboshisi O'zbekiston Respublikasining 2017 yil 29 dekabrda O'RQ-454-sonli Qonuni tahririda — Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 01.01.2018 y., 03/18/454/0493-son)

byudjet va smeta-shtat intizomiga rioya qilinishi;

byudjet tizimi byudjetlarining xarajatlari ijrosi;

byudjet tizimi byudjetlarining mablag'lari hisobidan to'lovlarni amalga oshirishning navbatliligi, muddatlariga rioya etilishi va to'liqligi;

rivojlanish davlat dasturlarini amalga oshirish uchun markazlashtirilgan manbalardan ajratiladigan mablag'lardan maqsadli foydalanilishi;

(177-moddaning beshinchi xatboshisi O'zbekiston Respublikasining 2018 yil 26 iyuldagi O'RQ-488-sonli Qonuni tahririda — Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 27.07.2018 y., 03/18/488/1579-son)

O'zbekiston Respublikasining chet eldagi diplomatik muassasalari tomonidan chet el valyutasidagi mablag'lardan to'g'ri va maqsadli foydalanilishi;

pensiyalar va nafaqalar to'g'ri tayinlanishi, hisoblanishi va o'z vaqtida to'lanishi;

tibbiy-mehnat ekspert komissiyalarining faoliyati;
byudjet ssudalari va kredit liniyalaridan maqsadli foydalanilishi;

O'zbekiston Respublikasi tomonidan yoki uning kafolati ostida jalb qilingan kreditlardan (qarzlardan) maqsadli foydalanilishi;

insonparvarlik yordami va texnik ko'maklashish mablag'laridan maqsadli foydalanilishi;

davlat xaridlari bo'yicha tender (tanlov) savdolarining to'g'ri o'tkazilishi ustidan davlat moliyaviy nazoratini amalga oshiradi.

178-modda. Davlat soliq xizmati organlari tomonidan amalga oshiriladigan davlat moliyaviy nazorati

Davlat soliq xizmati organlari davlat moliyaviy nazoratini soliq to'g'risidagi qonun hujjatlariga muvofiq amalga oshiradi.

179-modda. Davlat moliyaviy nazorat organlarining o'zaro hamkorligi

Byudjet tashkilotlarini nazorat qilish rejalari davlat moliyaviy nazorat organlari tomonidan tasdiqlanadi.

Davlat moliyaviy nazorat organlari davlat moliyaviy nazorati ob'yekti mansabdor shaxslarining harakatlarida jinoyat alomatlari, shu jumladan korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarning alomatlari bo'lgan huquqbuzarliklar aniqlangan taqdirda nazorat materiallarini huquqni muhofaza qiluvchi organlarga topshiradi.

(179-moddaning ikkinchi qismi O'zbekiston Respublikasining 2020 yil 17 martdagi O'RQ-612-sonli Qonuni tahririda — Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 18.03.2020 y., 03/20/612/0326-son)

Davlat moliyaviy nazorati ob'yekti mansabdor shaxslariga nisbatan ma'muriy huquqbuzarliklarga doir materiallar sudlarga yoki tegishli vakolatli davlat organlariga topshiriladi.

*(179-moddaning uchinchi qismi O'zbekiston Respublikasining 2020 yil 17 martdagi O'RQ-612-sonli **Qonuni** tahririda — Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 18.03.2020 y., 03/20/612/0326-son)*